

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

A Kádár-rendszer alapvonásai

1). Kádár rendszere nemcsak Rákosi diktatúrájához képest mutatott új vonásokat, hanem **gyökeresen eltért a többi szocialista országtól is.** Kádár tudta: nem kockáztathatja meg egy újabb felkelés kitörését. **Úgy vélte, hogy ha biztosítja az életszínvonal növekedését az emberek elfogadják a szocialista rendszert.**

Ez a politika hosszú időn át sikeresen működött.

2). Kádár személyisége is eltért Rákosiétól.

Tanulatlan, egyszerű ember volt, aki **elutasította a személyi kultuszt.**

Nem követelte meg a társadalom tagjaitól, hogy folyamatosan hitet tegyenek a marxizmus elvei mellett.

Ezt fejezte ki az „**aki nincs ellenünk, az velünk van**” jelszó is.

Mindössze néhány olyan kérdés volt, amit szóba sem lehetett hozni.

Ilyen volt pl. **a szovjet csapatok kivonása, 1956 forradalmi jellege és a többpártrendszer.**

A puha diktatúra

3). Kádár egyszemélyi vezető volt meghallgatta ugyan mások véleményét is, de ő hozta meg a döntéseket.

Uralma ugyanúgy diktatúra volt, mint Rákosié, bár kevésbé elnyomó jellegű.

Ezért nevezik puha diktatúrának.

4). A nyugati sajtó emiatt hívta hazánkat

„ a kommunista tábor legvidámabb barakkjának ”.

A rendszer ellen nyíltan feltépőket azonban üldözték, börtönbe zárták.

Folyamatosan működtek az **ÁVH** helyébe lépő állambiztonsági szervek, amelyek az emberi jogokat semmibe véve **megfigyelték a társadalmat.**

Az új gazdaságpolitika sikerei

5). Magyarország gazdasági téren is a keleti blokk több országától eltérő politikát folytatott.

Kezdetben ez csak a mezőgazdaságra volt jellemző.

A parasztokat érdekeltté tették a termelésben.

Például az ún. háztáji gazdaság keretében saját **maguk művelhettek meg egy kisebb földterületet.**

6). A mezőgazdaság sikereinek hatására 1968-tól átfogó reformokat vezettek be.

Ezvolt az „**új gazdasági mechanizmus**”.

Ennek lényege, hogy bár a központi tervek fennmaradtak, **de a vállalatok nagyobb önállóságot kaptak a korábbinál.**

A reform révén a termelés és a külkereskedelem is fejlődött.

Egyre több árut szállítottak a nyugati országokba.

A reformok megtorpanása a hetvenes években

7). A reformnak azonban számos ellenzője volt a párton belül.

Kádár mindig is a reformerek és a sztálinisták között egyensúlyozott.

Az utóbbiak fellépése miatt néhány év elteltével **leállította a reformokat.**

8). Ez hosszú távon súlyos hibának bizonyult.

Újra a központi tervekben előirt, gyakran korszerűtlen termékek gyártását erőltették, amelyek nyugaton eladhatatlanok voltak.

Ráadásul az **1973**-as olajárrobbanás következtében jelentősen nőttek az energiaárak.

9). A gazdaságválságba jutott.

Az életszínvonalat csak nyugati kölcsönök felvételével sikerült megőrizni.

Néhány év alatt hazánk adóssága a tízszeresére nőtt.

Az ország a pénzügyi csőd szélére került.

Újabb reformok és válság a nyolcvanas években

10). A 70-es évek végén a pénzügyi válság, az eladósodás kezelése újra szükségessé tette a reformokat.

A legfontosabb változás az volt, hogy lehetővé tették az ún. második gazdaság működését.

Az így megtermelt jövedelem pedig nem a vállalatot, hanem őket gazdagította.

Ezzel újra megjelent a magántulajdonú termelés és a piacgazdaság csírája hazánkban.

11). A reformokat azonban már túl későn vezették be.

A gazdaság egyensúlyát továbbra is csak nyugati kölcsönökkel lehetett fenntartani.

A Kádár-rendszer az adósság csapdájába került.

Fogalmak – Évszámok

ÁVH – Államvédelmi Hatóság, amelynek feladata az belső rendjének biztosítása;

a kommunista párt hatalmának biztosítása;

az emberek megfigyelése.

1968 – az új gazdaságpolitika bevezetése hazánkban.

1973 – olajárrobbanás a világban, amely Magyarországot is nagyon súlyosan érintette.